

Ірина Малашевська, ДВНЗ «Прикарпатський національний університет імені Василя Стефаника», Івано-Франківськ, Україна

ЗАСОБИ ВІДТВОРЕННЯ НІМЕЦЬКИХ ПАСИВНИХ ТА ІНФІНІТИВНИХ КОНСТРУКЦІЙ УКРАЇНСЬКОЮ МОВОЮ (НА МАТЕРІАЛІ ЕКОНОМІЧНИХ ТЕКСТІВ)

Німецький пасив, як і пасивний стан в українській мові, показує, що дія, яку виконує інша особа (предмет), направлена на особу (предмет), виражену підметом, тобто над підметом виконується певна дія. Пасив являє собою складну дієслівну конструкцію, яка утворюється з допоміжного дієслова *werden* (в одній із шести часових форм) і дієприкметника II відмінюваного дієслова. Час пасиву визначається часом допоміжного дієслова *werden*.

Презенс пасиву найчастіше перекладається на українську мову дієсловом з часткою *–ся* в теперішньому часі, а також дієсловом дійсного стану. Останній спосіб в більшості випадків являється єдиним можливим варіантом перекладу, так як керування дієслів в українській і німецькій мовах не співпадає, тобто німецьке перехідне дієслово відповідає неперехідному в українській мові, наприклад: *bezweifeln + Akk* – сумніватися в чомусь; *aufgeben + Akk* – відмовлятися від чогось; *beeinflussen + Akk* – впливати на щось.

In einer dezentralisierten Wirtschaft werden die Wirtschaftspläne einzelner Wirtschaftseinheiten über die Gütermärkte koordiniert.

В децентралізованій економіці господарські плани окремих економічних одиниць координуються товарними ринками.

Коли імперфект пасиву виражає довготривалу або повторну дію, то він перекладається дієсловом з часткою *–ся*, а коли виражає закінчену дію, то перекладається дієсловом-зв'язкою *бути* в минулому часі і пасивним дієприкметником.

Die Grundüberlegungen wurden auch auf den Arbeitsmarkt angewendet.

Основні положення використовувались також стосовно ринку праці.

Основні положення були використані також стосовно ринку праці.

Перфект і плюсквамперфект пасиву перекладаються схоже на форму імперфекту пасиву, тобто дієсловом з часткою *–ся* дійсного стану, конструкцією дієслова *бути* в минулому часі і дієприкметником пасивного стану в тому ж часі. Вживання тієї чи іншої форми зазвичай зумовлюється узгодженням часів чи стилістичними моментами.

In der Konkurrenzfirma ist im vorigen Jahr der neue Markenartikel entwickelt worden.

В конкуруючій фірмі в минулому році був розроблений новий фірмовий товар.

Фірма-конкурент розробила в минулому році новий фірмовий товар.

Футурум пасиву перекладається майбутнім часом дієслова *бути* та інфінітивом дієслова з часткою *–ся*, майбутнім часом дієслова *бути* та дієприкметником пасивного стану минулого часу, дієсловом дійсного стану в майбутньому часі.

Das Problem der knappen Ressourcen wird nie gelöst werden.

Проблема нестачі ресурсів ніколи не буде вирішеною.

Модальне дієслово з інфінітивом пасиву перекладається разом з особовою формою модального дієслова та з інфінітивом дієслова *бути* + коротка форма дієприкметника пасивного стану минулого часу, а також модальним дієсловом та дієсловом з часткою *–ся* (коли це можливо), або модальним дієсловом в 3-ій особі множини з відповідним інфінітивом.

Die produzierten Güter sollen an die Mitglieder der Volkswirtschaft verteilt werden.

Виготовлені товари мають розподілятися між членами народного господарства.

Як перехідні, так і деякі неперехідні, дієслова можуть утворювати разом з дієсловом *werden* безособову пасивну конструкцію, ознакою якої є наявність пасиву при відсутності підмету. При цьому допускається наявність особи, яка

виконує дію. В реченнях з безособовим пасивом може вживатися частка *es*, що завжди стоїть на початку речення і не перекладається.

Im folgenden wird auf diese Frage näher eingegangen.

В подальшому ми розглянемо це питання детальніше.

В безособовій пасивній конструкції часто вживаються модальні дієслова *können, müssen, sollen*, деколи *dürfen*.

Bei ihrer Kritik der Dokumentation gehen die Autoren davon aus, daß fuf eine Diskussion der Einzelfälle verzichtet werden kann.

При критиці документів автори виходять з того, що від обговорення окремих випадків можна відмовитись.

Група інфінітивів з часткою *zu* є поширеним і відокремленим членом речення, та виступає в ролі підмета, додатка, означення, обставини і частини складеного іменного та дієслівного присудків. В більшості випадків інфінітивний зворот виділяється комами. На українську мову його перекладають починаючи з інфінітива.

Література:

1. Altmann Volkswirtschaftslehre. Gustav Fischer Verlag. Stuttgart: 1990
2. Böhler. Marktforschung. Verlag W. Kohlhammer, Stuttgart, Berlin, Köln: 1992
3. Cezanne. Grundzüge der Makroökonomik. R. Oldenbourg Verlag GmbH, München: 1991
4. Rentrop-Verlag. Gesamtverzeichnis 1994/95. Verlag Norman Rentrop, Bonn: 1995
5. Русско-немецкий финансовый словарь. Деньги. Валюта. Акции. Кредиты. Сост. Брандес М.П., Зав'ялова В.М., М.: РеРо, 1996